

Demoocraat

januari 1971 - 4e jaargang no. 1

CONGRES AMSTERDAM

Het hoofdbestuur van D'66 nodigt leden en aanhangers uit deel te nemen aan een politiek congres op zaterdag 27 februari 1971 in het RAI-Congrescentrum te Amsterdam.

Op het congres in Breda - 19 en 20 december 1970 - is het Beleidsplan voor een te voeren regeringsbeleid in de periode 1971-1975 aangenomen. Tevens is besloten dat het hoofdbestuur moet nagaan of er mogelijkheden tot samenwerking met andere partijen voor die regeringsperiode aanwezig zijn.

Ons Beleidsplan moet daarbij een essentieel uitgangspunt zijn.

Op het congres van 27 februari 1971 moet het hoofdbestuur over het onderzoek rapporteren aan de Algemene Ledenvergadering, opdat daar dan "beslist kan worden of D'66 een samenwerkingsverband met anderen zal aangaan dan wel geheel alleen de verkiezingen zal ingaan".

U weet inmiddels dat de gesprekken als gevolg van die in Breda genomen beslissing gaande zijn.

Het hoofdbestuur roept u op om aan de politieke discussie op 27 februari 1971 in Amsterdam deel te nemen. De vraag hoe D'66 zich bij de verkiezingen zal opstellen is van zo groot belang dat wij hopen dat deze oproep massaal wordt beantwoord.

J. BEEKMANS, VOORZITTER D'66

Besluitenlijst en kort verslag handelingen

Algemene Ledenvergadering van 19 en 20 december 1970

te Breda

Congresleiding : Verhaar, algemeen congresvoorzitter, Mevrouw Soetenhorst de Savornin Lohman, Baehr en Rood, congresvoorzitter, W. Schouten, congressecretaris.

Beleidsplan : tekst in Democraat nov. 1970 (CD) amendementen enz. in Democraat dec. 1970 (AD)

Agenda 19 december 1970, zoals uitgevoerd

- a Opening
- b Regeling van werkzaamheden
- c Rede fractievoorzitter van Mierlo
- d Politieke verantwoording HB
- e Organisatorische verantwoording HB
- f Inleiding beleidsplan
- g Vaststelling reglementen verkiezing 2^e kamerleden
- h Uitslag regionale voorverkiezing 2^e kamerleden
 - Tijdens de middagpauze : presentatie en verkiezing HB-leden
 - Tijdens de dinerpauze : presentatie van de 2^e kamerkandidaten; de stemming over de lijstvolgorde vond plaats 19 en 20 dec.

Agenda 20 dec. 1970, zoals uitgevoerd

- i Beraadslaging beleidsplan
- j Verkiezing en toespraak lijsttrekker
- k Vervolg beraadslaging beleidsplan
- l Vaststelling beleidslijnen, met behandeling van erop betrekking hebbende resoluties
- m Sluiting.

Vergadering van 19 dec. 1970

- a **Opening** Voorzitter Beekmans opent te 11.05 uur de ALV van D'66.
- b **Regeling van werkzaamheden**
 - b 1 Notulen ALV Rotterdam 3,4 en 5 april (Besluitenlijst in Democraat mei 1970) worden goedgekeurd.
 - b 2 Motie van Orde van Afd. Rotterdam inzake strakke reglementering congresdiscussies, overgenomen door Centrale Werkgroep en mede ondersteund door HB en Congresleiding, aanvaard.
Tekst:
De ledenvergadering van D'66 Rotterdam bijeen op 14-12-'70 overwegende dat de verschillende congressen van D'66 door gebrekkige organisatie niet tot duidelijke politieke meningsvorming konden komen.
overwegende voorts dat het congres Breda op 19-20 dec. dat het Beleidsplan moet vaststellen zich geen onduidelijkheid in de meningsvorming en de presentatie van de besluiten kan permitteren dringt er bij het HB op aan de congresleiding op te dragen vanaf het begin van het congres een strakke reglementering door door te voeren door b.v. vanaf het begin de spreektijd in te perken duidelijke presentatie van te nemen besluiten o.a. middels audiovisuele middelen slechts in uiterste gevallen het woord over de orde te verlenen en slechts in uitzonderlijke gevallen stukken in behandeling worden genomen welke niet voor het congres bekend waren aan de leden en gaan over tot de orde van de dag.
 - b 3 Motie van Orde van Reglementencommissie (AD, bl. 19, 1.k., 1.1.) Sprekers : Zeven (RC), Nagtegaal (HB), de Goede. Verworpen
 - b 4 Voorstel van Orde Rapportagecommissie (Boeren) om HB te kiezen in twee ronden: dec. 1970 7 leden i.p.v. de 7 om persoonlijke redenen afgetreden HB-leden, en in febr. 1971 de overigen. Aanvaard.
 - b 5 Voorstel van Orde HB (Moerkerk) om Kascommissie, Geschillencommissie, Rapportagecommissie en Programmacommissie in febr. 1971 te doen samenstellen. Aanvaard.
 - b 6 Notulencommissie : van der Linden, van Miltenburg, de Nerée benoemd.
 - b 7 Stemcommissie : Boon, Koenen, Meurkens en M. Schouten benoemd.
 - b 8 Agenda 19 en 20 dec. als bovenaangegeven aanvaard.

- Resolutie van Wilbers en anderen inzake proces Burgos, luidende Het congres van D'66 op 19 december te Breda in vergadering bijeen, betuigt zijn sympathie met de demonstratie van heden tegen het Burgos-proces in Spanje en vraagt het HB bij de Spaanse ambassadeur namens D'66 te protesteren tegen de volstrekt ondemocratische gang van zaken bij dit proces en tegen de verwerpelijke behandeling van politieke gevangenen door de Spaanse overheid.

c **Rede fractievoorzitter van Mierlo.**

Zie tekst elders in dit nummer afgedrukt.

d **Politieke verantwoording HB (CD, bl. 3 vlg.)**

Sprekers : Beekmans (HB), Moerkerk (HB).
Tekst voor kennisgeving aangenomen.

e **Organisatorische verantwoording HB (AD, blz. 12 vlg.)**

Sprekers : Koster, Jager, Nagtegaal (HB), van Leeuwen (HB), Westeralaken. Tekst voor kennisgeving aangenomen.

- Voorstel eenmalige contributieverhoging 1971 (AD, blz. 19)

Sprekers : Coorengel, van Wijk, Wolters, Rijdsdorp, Beekmans (HB), de Bres, Mevr. Janssen, van der Kolk, Ovezall, Meinsma, Dijsselbloem (HB).

- Besloten wordt :
- a) instelling van een jaarig introductielidmaatschap van f 20, -- per jaar;
 - b) contributie voor leden met een inkomen lager dan het minimuminkomen : f 15, -- per jaar;
 - c) een voorstel-de Bres om de voorgestelde eenmalige contributie-verhoging permanent te maken te verwerpen;
 - d) het HB-voorstel overigens te aanvaarden.

- Financieel Overzicht (AD, blz. 44)

Tekst voor kennisgeving aangenomen.

f **Inleiding beleidsplan**

Spreker : van Beekhuizen (Centrale Werkgroep)

Motie van Orde van de afd. Voorburg, en andere afdelingen, en individuele leden luidende:

Het Congres van D'66

Bijeen in Breda op 19 en 20 december 1970

Overwegende dat op het beleidsplan 1971 - 1975 een groot aantal amendementen is ingediend;

- dat lange discussies over detailpunten ten koste gaan van de duidelijkheid;
- dat duidelijkheid van D'66 op dit moment een eerste vereiste is;

Besluit de discussies te beperken tot de grote lijnen van het beleidsplan en de secties op te dragen alleen de belangrijkste controversiële kwesties aan te geven voor discussie in de plenovergadering.

En gaat over tot de orde van de dag.

Aanvaard.

- Te 13.45 uur wordt de vergadering geschorst tot 17.35 uur om de ALV gelegenheid te geven het beleidsplan in sectievergaderingen te behandelen.

- **Uitslag verkiezingen HB.** Gekozen : Mevr. van der Scheer - van Essen, Mevr. Venema - Noordhoff, en Feenstra, Geelen, Lopes Cardozo, Schouten en van den Wildenberg.
Lopes Cardozo heeft na beraad zijn benoeming niet aanvaard. In zijn plaats verkozen verklaard : Hoogendoorn.

- Resolutie inzake de onlusten in Polen, van Bloema en Dake, luidende:

Het congres van D'66 in Breda bijeen

heeft met verontrusting kennis genomen van het optreden van politie en militairen in Gdansk, Szczecin en andere poolse steden bij de onderdrukking van demonstraties tegen prijsverhogingen van een aantal eerste levensbehoeften

spreekt als zijn mening uit dat het gebruik van vuurwapens bij dit optreden buiten iedere verhouding stond

onderschrijft voorts de critiek, onder meer afkomstig van de zijde van de Italiaanse communistische partij, die het poolse regiem gebrek aan interne democratie verwijt

verzoekt het Hoofdbestuur bovenstaande opvattingen ter kennis te brengen van de poolse ambassadeur in Den Haag

en gaat helaas over tot de orde van de dag

Aanvaard.

- Motie van Orde van Reglementencommissie (AD, blz. 19, 1.k., 1.2.)

Sprekers : Zeven (RC), Nagtegaal (HB), de Goederen (RC), Stappers-hoef, van Wilgenberg. Verworpen.

- g Vaststelling reglementen verkiezing 2^e kamerleden (CD, blz. 10, vlg., AD, blz. 20, II)

Sprekers : Nagtegaal (HB), S. Schuyer, Mevr. v.d. Kaaden, van Leeuwen, Zeven, de Goederen, van Dam, v.d. Burg, Redeker, Coorengel.

- Amendement II, 1 (Nootboom); Sprekers Nootboom, v.d. Burg. Verworpen.

Reglement regionale voorverkiezingen aanvaard.

- Kandidaatsstelling 2e kamer (CD, blz. 6 vlg.).
Sprekers : Beekmans, Zeven, Wessel, Mej. Goudsmit, de Goede,

Erens, van Montfoort, Nieuwenhuis, van Wijk, de Goederen, Nootboom, Mertens, Mevr. Versnel, Adriaanse, Heijn, Bark, Apon, van Mierlo, Boeren, van der Poel, Geelen.

Besloten wordt : a) instelling éénmalig reglement m. b. t. lijstvolgorde 2e kamer-candidaten
b) vaststelling lijstvolgorde te doen tijdens ALV 19 en 20 dec. 1970.

- Landelijke of regionale lijst(en)

Sprekers : Nagtegaal (HB), van Montfoort, Mej. Goudsmit, Hijmans, Geelen, Wessels en 3 anderen

Besloten wordt : uit te komen met één landelijke lijst.

- Motie Brinkhorst, Bloemhof, Dekker en Mevr. Soetenhorst, luidende :

Het Congres van D'66

Van mening dat bij de verkiezing van kamerleden de persoonlijke kwaliteiten en "politieke vaardigheden" voorop dienen te staan

Anderzijds van mening dat een zekere spreiding van D'66 kamerleden over het gehele land gewenst is, in het belang van een betere band met de burgers

Spreekt de wens uit

dat voor het geval de verkiezing van D'66 kandidaten voor de Tweede Kamer een te sterke vertegenwoordiging van één of meer regio's te zien mocht geven, de in de Kamer verkozen leden in onderling overleg zullen regelen welk lid c. g. welke leden naar die regio's zullen verhuizen waar geen D'66 Kamerleden wonen

en verzoekt

degenen die zich kandidaat hebben gesteld zich uit te spreken of zij bereid zijn in geval van verhuizing een verhuizing te overwegen.

Sprekers : Brinkhorst, Fiege, Nieuwenhuis.

Aanvaard.

- Staart van landelijke lijst

Sprekers : Hijmans (HB), van Mierlo, Redeker (Verkiezingscommissie), van Montfoort,

Besloten wordt : de vaststelling van een staart van max. 5 kandidaten te delegeren aan Verkiezingscommissie, in overleg met HB

h Uitslag regionale voorverkiezingen 2^e kamer-candidaten

Redeker (Verkiezingscommissie) deelt uitslag mede.

Groep van 57 personen waaruit de D'66 kandidatenlijst voor de 2^e Kamer kan worden vastgesteld.

Friesland 4.

1. G. Seinen
2. R. Straatsma
3. A. C. de Haan
4. G. M. A. Lekkerkerker

Groningen 4.

1. J. F. Jansen
2. B. H. Dommering
3. E. J. Heeres
4. J. A. W. M. J. Kortmann

Drenthe 3.

1. M. Dijkstra
2. A. H. van Drooge
3. D. J. Jasper

Overijssel 5.

1. S. Schuijjer
2. F. P. Boelens
3. C. R. Cornelisse
4. J. B. Coorengel
5. J. Th. M. Traag

Gelderland 5.

1. C. M. Hupkes
2. J. M. A. Franse
3. E. Schiks
4. S. A. Heijn
5. A. J. M. van Miltenburg

Utrecht 5.

1. J. C. Terlouw
2. W. C. Fiege
3. W. G. Blaauw
4. P. van Schilfgaarde
5. R. A. de Widt

- Congresleiding deelt mede, dat de stemming schriftelijk met toepassing van systeem vd Bergh zal geschieden. Stembiljetten kunnen worden ingeleverd op 19 dec. tot 20.30 uur en op 20 dec. tussen 10 en 12 uur.

- Eenmalig reglement verkiezing lijstaanvoerder (AD, blz. 21, IV) aanvaard.

VERGADERING 20 DEC. 1970

i. Beraadslaging beleidsplan

- Beleidsplan in CD, blz. 15 t/m 43, met de aanvullende voorstellen van de Centrale Werkgroep, rondgedeed ten congresse en gevoegd bij deze besluiten/handelingen-lijst.

FINANCIERING VAN HET BELEIDSPLAN

Aanvullende voorstellen van de centrale werkgroep

A. FINANCIËLE SPECIFICATIES:

De financiële en makro-economische consequenties van het ontwerp beleidsplan zijn in de afgelopen weken met vertegenwoordigers van het centraal planbureau doorgesproken. Dit, alsmede een nadere bezinning op de oorspronkelijk gepubliceerde cijfers, is voor de centrale werkgroep aanleiding geweest het congres voor te stellen om bij de behandeling van het beleidsplan uit te gaan van de volgende wijzigingen in de cijferopstelling:

1. Hoofdstuk II, par. 3 (volkshuisvesting):

a. in de oorspronkelijke opstelling is een bedrag van 800 miljoen ten laste van de kapitaalmarkt opgenomen, nodig voor de verhoging van de woningbouwproductie tot 140.000 woningen in 1975. Dit bedrag komt te vervallen, aangezien tegenover deze investering een nog grotere besparing staat in de vorm van het Pensioen en Spaarloonplan D'66. Teneinde dubbel telling te vermijden wordt voorgesteld om de post van 800 miljoen te vervangen door een p. m. -post.

b. het in de oorspronkelijke opstelling als p. m. -post opgevoerde saldo van de afbraak van objectsubsidies en toekenning van individuele huursubsidies wordt door ons geraamd op 350 miljoen in 1975. Dit saldo brengt evenwel geen wijziging in de totaalcijfers, aangezien dit saldo zal worden bestemd voor stadsreconstruktie.

2. Hoofdstuk II, par. 5 (verkeer en vervoer):

Nadere bezinning in de werkgroep verkeer en vervoer van D'66 heeft geleid tot de volgende conclusie.

Uitgaande van de wenselijkheid van de totstandkoming van goede verbindingen met de randgewesten enerzijds en ontlasting van het stedelijk verkeer door middel van aanleg van ringwegen rond de grote steden anderzijds is het ongewenst de uitbreiding van het wegennet in 1977 terug te brengen van 3% per jaar naar 1½% per jaar. Voorgesteld wordt een terugbrenging tot 2% per jaar in 1975. Dit betekent dat de oorspronkelijke besparing van 900 miljoen in 1975. Aangezien de voorgestelde verbetering van het openbaar vervoer ten bedrage van 300 miljoen ongewijzigd wordt gehandhaafd, is de uiteindelijke besparing van de paragraaf verkeer en vervoer 300 miljoen in 1975.

3. Hoofdstuk IV, par. 1 (welvaartsverdeling in Nederland):

a. Verhoging van de AOW uitkeringen tot het niveau van het netto besteedbare minimumloon kost geen 875 miljoen, zoals oorspronkelijk geraamd, maar 1600 miljoen in 1975. Aangezien de AOW premies aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting, ontstaat door deze claim tevens een belastingderving van 400 miljoen. Deze wijziging is het gevolg van het feit, dat wij in de oorspronkelijke opstelling er geen rekening mee hebben gehouden dat bij de berekening van deze claims in het rapport van het Centraal Planbureau reeds een structurele verhoging van de AOW- en AWW uitkeringen van 3% per jaar was verondersteld.

b. Omvorming van de wet arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) tot een volksverzekering kost geen 430 miljoen zoals oorspronkelijk geraamd, maar 730 miljoen in 1975, waarin inbegrepen 200 miljoen voor de zogenaamde oude invaliden, d. w. z. diegenen, die vóór 1 juli 1967 (de datum van inwerkingtreding van de WAO) reeds invalide waren. Aangezien ook deze premies aftrekbaar zijn, ontstaat ook hier een belastingderving, en wel van 200 miljoen.

4. Hoofdstuk V, par. 2 (defensie):

De extra bedragen, die vrij komen als gevolg van handhaving van de defensie-uitgaven op hetzelfde relatieve niveau van 3,6% van het nationaal inkomen, zijn bij nader inzien te hoog in verhouding tot het doel, waarvoor zij bestemd zijn (grondige herstructurering van defensie-apparaat). Ons voorstel is om de daarvoor vrijkomende middelen te halveren, hetgeen een besparing oplevert van 280 miljoen in 1975.

5. Enkele minder belangrijke wijzigingen betreffen verder:

- a) verhoging van het totaal van hoofdstuk I van 760 miljoen tot 780 miljoen in 1975
- b) in hoofdstuk II, par. 2 (ruimtelijke ordening) voor de p. m. -post "aanleg groenelementen van formaat enz". invullen een bedrag van 90 miljoen in 1975
- c) in hoofdstuk III, par. 1 (wetenschap) de post "toekenning studietoelagen aan 100% van alle studenten enz". veranderen van 350 miljoen in 1975
- d) in hoofdstuk IV, par. 1 (welvaartsverdeling in Nederland) "invoering van het pensioen- en spaarloonplan van D'66" veranderen van 1075 miljoen in 1000 miljoen in 1975
- e) in hoofdstuk IV par. 2 (welvaartsverdeling in de wereld) "verhoging van de Nederlandse ontwikkelingshulp enz". veranderen van 400 miljoen in 320 miljoen

6. Nu de financiële specificaties nader zijn gepreciseerd en de voornaamste p. m. -posten in cijfers zijn omgezet, lijkt het ons niet

langer noodzakelijk een post Onvoorzien in de orde van grootte van 1140 miljoen te handhaven. Wij stellen voor deze post te verlagen tot 395 miljoen in totaal, onderverdeeld in 275 miljoen via de Rijksbegroting en 120 miljoen via de sociale verzekeringen.

Bovengenoemde voorstellen brengen de volgende wijzigingen in de totaalstand met zich mee:

FINANCIËLE CONSEQUENTIES VAN HET BELEIDSPLAN

Hoofdstuk	Omschrijving	Totaal	Via Rijksbegroting	Via soc.	Overige
I	Open samenleving	780(760)	780(760)		
II	Leefbaarheid	1015(1460)	115(-240)		900(1700)
III	Wetenschap en Technologie	1390(1360)	1390(1360)		
IV	Rechtvaardige verdeling van de welvaart	3700(2280)	1420(900)	2280(1380)	
V	Vrede en veiligheid	-280(p. m.)	-280(p. m.)		
	Onvoorzien	395(1140)	275(570)	120(570)	
		7000(7000)	3700(3350)	2400(1950)	900(1700)

N.B. De tussen haakjes geplaatste getallen zijn de cijfers van de oorspronkelijke opstelling.

B. CONSEQUENTIES VOOR DE BELASTINGDRUK:

- Uit het bovenstaande blijkt, dat de totaalkosten van het beleidsplan ongewijzigd zijn gehandhaafd op een niveau van 7 miljard in 1975. Van deze 7 miljard loopt in de nieuwe opstelling 3700 miljoen via de Rijksbegroting. Deze 3700 miljoen is echter weer onder te verdelen in twee afzonderlijke elementen, nl. een uitgaveverhoging van 2600 miljoen en een belastingverlichting van 1100 miljoen, t.w.:
 - 500 miljoen tengevolge van de optrekking belastingvrije voet en verbetering fiscale positie van de gehuwde werkende vrouw
 - belastingderving als gevolg van de verhoging van de AOW-premies (400 miljoen) en de WAO-premies (200 miljoen).
- Wij gaan er nog steeds van uit, dat uit bestaande groei van de Rijksmiddelen in de komende vier jaar - 8 miljard in 1975 - een kwart beschikbaar zal zijn voor de financiering van nieuwe taken (zie de tekst van hoofdstuk VII), hetgeen betekent dat van de 3,7 miljard ca. 1,7 miljard aan nieuwe dervingsmiddelen moet worden gevonden.
- De consequenties voor de belastingdruk van het ongewijzigd beleid plus integrale uitvoering van het beleidsplan worden door ons getaxeerd op gemiddeld 0,4 tot 0,6% per jaar, welke drukverzwaring van de afgelopen kabinetsperiode. Het streven blijft er op gericht, dat - conform ons programma - een eventuele drukverschuiving van directe naar indirecte belastingen zo gering mogelijk blijft.

C. CONSEQUENTIES VOOR DE REËLE VERBETERING VAN HET VRIJE BESTEEDBAAR INKOMEN:

Volgens het Centraal Planbureau kan worden verwacht, dat de reële verbetering van het besteedbaar inkomen in de komende jaren gemiddeld 3 à 3½% bedraagt. Integrale uitvoering van het beleidsplan van D'66 komt er op neer, dat deze reële inkomensverbetering ca. 1% geringer zal zijn.

Namens de centrale werkgroep
A. de Goede
M. Engwirda

Amendementen in AD, blz. 22 t/m 37; overgenomen amendementen in AD, blz. 38 t/m 43.

- De congresleiding deelt mede, dat in de sectievergaderingen een groot aantal amendementen zijn ingetrokken, andere al dan niet gewijzigd zijn overgenomen, terwijl t.a.v. weer andere amendementen in de secties werd besloten tot niet-behandeling.

De vorenbedoelde amendementen worden niet meer plenair behandeld, evenals die amendementen, die in de secties niet het vereiste doorzichtigheidspercentage hebben behaald.

- Besloten wordt in volgorde te behandelen de hoofdstukken II, III, IV, I, V, VI en VII.

1 Hoofdstuk II (CD, blz. 19 t/m 26)

- a Amendement 2, 5 (Drechtsteden) verworpen
- b Amendement 2, 11 (Nieuwenhuis) aangenomen

Hoofdstuk II als geheel aanvaard

2 Hoofdstuk III (CD, blz. 26 t/m 31)

- a Amendement 3, 2 Alternatief 2 (AD, blz. 30) verworpen
- b Amendement 3, 2 Alternatief 1 (AD, blz. 30) aanvaard

Hoofdstuk III als geheel aanvaard

3 Hoofdstuk IV (CD, blz. 31 t/m 33)

- a Amendement 4, 11 a en 4, 11 b, Alternatief 4 (AD, blz. 33, r. k.) aangenomen

b Amendement 4, 11 a en 4, 11 b, Alternatief 5 (AD, blz. 34 l. k.) aangenomen

c Amendement 4, 9 (Nootboom, AD, blz. 33 l. k.) verworpen

d Amendement 4, 12 (Tilburg, AD, blz. 34, l. k.) aangenomen

e Amendement 4, 12 (de Goederen, 4^e alinea, AD, blz. 34, r. k.) verworpen

f Amendement 4, 14 (Breda, blz. 34, r. k.) : a en b ingetrokken

c en d verworpen

g Amendement 4, 15 (Nootboom, AD, blz. 35, l. k.) verworpen

h Amendement 4, 6a (Centrale Werkgroep, AD, blz. 42, r. k.) aanvaard

i Amendement 4, 27 (Maassluis / Maasland, AD, blz. 35, l. k.) verworpen

- Motie van Orde van Groot en Hoogendoorn, luidende:

Het Congres van D'66 op 20 december 1970 bijeen.

Besluit de sluitingstermijn van het inleveren van stembiljetten voor de definitieve volgorde van kamerkandidaten te stellen op 20 december om 17.00 uur

Aanvaard.

Als gevolg hiervan wordt de stembus heropend, en de sluitingstijd bepaald op zondag 20 dec. 17 uur.

j Verkiezing lijsttrekker, en toespraak van Mierlo

- Kandidaten : Mej. Goudsmit, van Mierlo, Imkamp, gesteld door derden en Coorengel

Sprekers : Nieuwenhuis, Redeker, Kaper, Mej. Roolvink, van Dam, Mej. Cruyff, Jasper, van Montfoort.

Mej. Goudsmit en Imkamp trekken zich terug.

Gekozen : van Mierlo, die een korte toespraak houdt.

k Vervolg beraadslaging beleidsplan

Hoofdstuk IV

a Amendement 4, 1 (van Litsenburg, AD, blz. 32, l. k.) aanvaard

b Amendement 4, 2 (Nootboom, AD, blz. 32, r. k.) verworpen

c Amendement 4, 6a (Westland, AD, blz. 33, l. k.) verworpen

d Amendement 4, 5 en 4, 7 (Mevr. Kouwenhoven, AD, blz. 33, l. k.) aanvaard

e Amendement 4, 5 en 4, 7 (Mevrouw Rijdsdorp/Leidschendam, AD, blz. 33 l. k.) aanvaard

f Amendement 4, 15 (Dijsselbloem, e. a., AD, blz. 35, l. k.) aanvaard

g Amendement 4, 16 (Doetinchem, AD, blz. 35, l. k.) verworpen

h Amendement 4, 2 (Mevr. Kouwenhoven, AD, blz. r. k.) aanvaard.

Hoofdstuk IV als geheel aanvaard

Resolutie van Afd. Leiderdorp, Dijkstra en Brinkhorst, na wijziging luidende :

Het Congres van D'66

van mening dat uitsluitend vergaand gezuiverd industrieel afvalwater op zee mag worden geloosd

en spreekt derhalve zijn afkeuring uit over de uitvoering van het zogenaamde "smeerpijpproject" in Oost-Groningen, zoals dat nu ter tafel ligt.

Aanvaard

- Motie van Orde van de Wit (Friesland) en ten Dolle (Afd. Zwolle) luidende :

ORDEVOORSTEL

Het congres besluit om de moties Hoofdbestuur, Drechtsteden en Oegstgeest (v. L. Campagne)

aan het begin van de middag in behandeling te nemen

Verworpen

4 Hoofdstuk I (CD, blz. 16 t/m 19)

a Amendement m. b. t. blz. 16 ad I CD (AD, blz. 22, r. k.) verworpen

b Amendement 1, 8 (Fiege, AD, blz. 23, r. k.) aangenomen

c Amendement 1, 8 t/m 1, 12 (Breda, AD, blz. 23, r. k.) verworpen

d Amendement tussen 1, 8 en 1, 9 (Voorschoten, AD, blz. 23 rk/24 lk) aangenomen

c Amendement 1, 11 (Hoogland, AD, blz. 24 1k/25) verworpen

d Amendement 1, 17 (Breda, AD, blz. 24, r. k.) verworpen

e Amendement 1, 24 (Mertens, e. a., AD, blz. 25 l. k.) aangenomen

- Motie van van der Marck en Fiege, luidende:

De Algemene Ledenvergadering D'66

overwegende:

- dat het beleidsplan nog geen paragraaf cultuurbeleid bevat;

- dat dit een ernstig tekort is;

- dat het alsnog in het beleidsplan inbrengen van zulk een paragraaf onmogelijk is wanneer dit wordt overgelaten aan een volgend congres omdat dit té kort vóór de verkiezingen in april 1971 zal plaats vinden;

besluit:

de centrale beleidsgroep op te dragen en te machtigen tijdig een tekst hiervoor te maken op basis van de tijdig door de indieners van amendementen hieromtrent en de werkgroep cultuur opgestelde teksten.

Aanvaard.

Hoofdstuk I als geheel aanvaard.

5 Hoofdstuk V (CD, blz. 34 t/m 36)

a Amendement 5, 2 (Dwingelo en Baarn/Soest, AD, blz. 35, l. k.) verworpen

b Alternatieven beleidsplan 5, 19a en 5, 19b (CD, blz. 35, m. k.)

Sprekers : Voorhoeve, Visser, Bloema, Foege, Patijn en Heller.

Aangenomen tekst: 5, 19 Erkenning door Nederland van de Oder-

Neisse grens en van de DDR, zodra een bevredigende regeling voor West-Berlijn is getroffen in nauw overleg met de Regering-Brandt.

Hoofdstuk V als geheel aanvaard.

6 Hoofdstuk VI

Besloten wordt de ingediende amendementen niet plenair te behandelen maar te verwijzen naar de Centrale Werkgroep, behoudens het amendement 10 (Meijer, AD, blz. 36 lk/rkI, dat na aanneming verwezen wordt naar de Werkgroep.

7 Hoofdstuk VII

a Besloten wordt aan de Centrale Werkgroep op te dragen de belastingverschuiving naar de indirecte belastingen nader uit te werken in de richting van de verhoging van de accijns op alcohol, motorrijtuigenbelasting, benzine en suiker (biet) en niet in de richting van de dagelijkse levensbehoeften (b. t. w.). (Voorstel Mertens e. a. AD, blz. 37 rk).

b Besloten wordt aan de Centrale Werkgroep op te dragen, de financiële consequenties van het Beleidsplan, zoals thans gewijzigd (globale geschatte kosten 400 miljoen) nader te verwerken.

Hoofdstuk VII als geheel aanvaard.

Het Beleidsplan wordt als geheel aanvaard, met de opdracht het te herschrijven in voor ieder begrijpelijke taal, overeenkomstig een daartoe strekkende motie van Bloemhof, Costers, Dekker, luidende:

Het congres van D'66 bijeen op 20 dec. 1970 verzoekt aan de centrale werkgroep het beleidsplan te herschrijven in voor iedereen begrijpelijke Nederlandse taal.

- Resolutie van mej. van Diggelen, gewijzigd luidende :

D'66 enz.

Besluit aan het Hoofdbestuur op te dragen Suriname en de Nederlandse Antillen op de agenda van het eerstvolgende congres te zetten aangezien in het beleidsplan de problematiek van genoemde landen volstrekt onvoldoende belicht wordt. Verworpen.

- Resolutie, voorgesteld door Mertens en 8 anderen inzake het beleid van de fractie t. a. v. de recente loonmaatregelen, gewijzigd luidende :

De Algemene Ledenvergadering op 19-20 december 1970 bijeen te Breda constateert dat met de afkondiging door de regering van de loonbeschikking en de goedkeuring daarvan door de Tweede Kamer een nieuw dieptepunt in de sociaal-economische verhoudingen is bereikt;

dat immers de vertrouwensbasis tussen de regering, werknemers en werkgevers al wankel was en nu geheel is weggevalen, omdat de regering door deze beschikking van een onredelijk wantrouwen tegenover de vakbeweging heeft blij gegeven

dat de nabije toekomst op sociaal-economisch gebied reden geeft tot grote bezorgdheid;

ondersteunt het terzake door haar Tweede Kamerfractie ingenomen standpunt en de door haar mede ingediende motie, waarin aan de regering gevraagd werd de loonmaatregel in te trekken;

spreekt uitdrukkelijk haar vertrouwen uit in het door de vakbeweging op dit punt tot nu toe gevoerde beleid, met name waar zij zich

vraagt aan de fractie haar activiteiten op sociaal-economisch gebied voort te zetten door in dit kader in overleg te treden met de vakbeweging en de werkgeversorganisaties en voorts alles te doen wat in het parlementaire vlak mogelijk is teneinde het regeringsbeleid om te buigen;

verzoekt de sociaal-economische werkgroep de fractie, het Hoofdbestuur en de centrale werkgroep te adviseren over de gevolgen van deze loonmaatregel voor de uitvoering van ons beleidsplan. Aangenomen.

Motie van tevredenheid van Kant en vele anderen. luidende :

De A. L. V. op 19 - 20 december 1970 bijeen te Breda constaterende de dat de organisatie en leiding van dit congres te kwalificeren is als "uitstekend" ;

Sprekt haar dank uit aan allen die met de organisatie waren belast en gaat met vreugde huiswaarts. Aanvaard.

- Resolutie, ingediend door het afdelingsbestuur van Eindhoven e. a. luidende als volgt :

De algemene ledenvergadering van de politieke partij Democraten '66, overwegende:

- dat niet verzekerd is dat de te verzamelen gegevens van de niet voor statistische doch informatieve doeleinden zullen worden gebruikt;
- dat een groot aantal experts werkzaam in de informatieverwerking hun medewerking aan deze volkstelling niet wensen te geven;
- dat de wijze waarop de informatie verwerkt zal worden niet aan het publiek bekend gemaakt is;
- dat de gegarandeerde ont koppeling van personen en gegevens niet is aangetoond;

- dat de vernietiging van het informatiebestand niet is gegarandeerd;
- dat de 500 bij 500 meter indeling mogelijk misbruikt zou kunnen worden

spreekt als zijn oordeel uit :

dat de geëqueterden door verwijdering van het aan hen toegekende nummer vermoedelijk hun anonimiteit kunnen waarborgen, en vraagt het hoofdbestuur het genoemde oordeel te doen onderzoeken en door te geven aan de afdelingsbesturen.

Deze resolutie wordt, nadat conform het verzoek van Ykema en vijf anderen Mej. Goudsmit de ALV heeft voorgelicht over het standpunt door de fractie ingenomen m. b. t. de komende volkstelling, verworpen.

1 Vaststelling beleidslijnen, met behandeling van daarop betrekking hebbende resoluties.

1 Resolutie voorgesteld door de subregio Drechtsteden, luidende : overwegende, dat erkent dient te worden dat er geen reële mogelijkheden zijn om vóór de verkiezingen van 1971 met andere partijen tot enigerlei samenwerking te komen, die perspectieven opent voor een meerderheid die een regering kan vormen:

dat een verder onderzoek zoals door het hoofdbestuur voorgesteld slechts tijdverlies zal opleveren:

- besluit:
- dat D'66 zelfstandig de verkiezingen ingaat, en wel:
 - a. op basis van het beleidsplan
 - b. met aanwijzing van de mensen die dit plan zullen uitvoeren
 - c. met een agressieve aanpak, die benadrukt dat D'66 een alternatief is ten opzichte van alle andere partijen.

2. Resolutie voorgesteld door Bosma, van Lookeren Campagne en de afl. Oegstgeest luidende :

De algemene ledenvergadering van de politieke partij Democraten D'66, overwegende - dat elk initiatief om met het oog op de Tweede Kamerverkiezingen in 1971 in Nederland te komen tot een bundeling van progressieve krachten positief gewaardeerd moet worden;

- dat deze progressieve krachten met name aanwezig zijn in de PvdA en D'66;

- dat door de aanvaarding van het programma Steenkamp de indruk is gewekt, dat deze progressieve krachten ook in de KVP voldoende sterk zouden zijn;

- dat op grond hiervan het initiatief om te komen tot besprekingen over een regeer-akkoord tussen PvdA, KVP en D'66 moest worden toegejuicht;

- dat de partijraad van de PvdA zich in haar resolutie dd. 26 september 1970 bereid getoond heeft intrekking van de zgn. anti-KVP motie te bevorderen, indien KVP ruimschoots voor de verkiezingen van 1971 kiest voor regeringssamenwerking met de PvdA resp. met de in een progressief stembusakkoord samenwerkende partijen;

- dat de partijraad van de KVP dd. 7 november 1970 door prioriteit te geven aan de samenwerking van de drie confessionele partijen, heeft laten zien dat de progressieve krachten in de KVP nog onvoldoende sterk zijn;

- dat de impasse, die nu nog steeds in de Nederlandse politiek bestaat, eist, dat D'66 zijn beleidsplan, waarvan de kwaliteit alleszins acceptabel is, niet alléén aan de Nederlandse kiezers voorlegt, maar in samenwerking met andere progressieve partijen;

spreekt als zijn oordeel uit:

- dat Nederland een regering dient te krijgen van een duidelijk progressieve signatuur;

- dat een kabinet steunend op de huidige coalitie van partijen niet aan deze eis kan voldoen;

- dat de Nederlandse kiezer vóór hij in 1971 zijn stem uitbrengt, hoe dan ook de mogelijkheid tot een duidelijke keus voor een doelbewust progressief beleid geboden dient te worden;

- dat de beleidslijn van D'66 deze reële keuzemogelijkheid als basis dient te hebben;

geeft het Hoofdbestuur van D'66 in dringende overweging:

1. In samenwerking met het partijbestuur van de PvdA en eventueel met andere zich progressief opstellende partijen een stembusakkoord voor te bereiden, inhoudende de samenstelling van een minimum-programma, dat o. a. gebaseerd is op het eigen beleidsplan, en de presentatie van een kabinet, dat dit programma uit zal voeren;

2. In het kader van dit minimum-programma te streven naar:

- overeenstemming over enige essentiële beleidspunten, waaronder maatschappelijke hervormingen, gericht op een grotere praktische gelijkberechtiging van de verschillende groepen in de samenleving;
- staatsrechtelijke vernieuwing in de richting van een directe democratie, die de politiek weer dichterbij de kiezers brengt, hun een directere invloed geeft, en een verdere politieke versplintering tegengaat;
- een gemeenschappelijke mentaliteit waarmee de feitelijke politiek moet worden gevoerd.

3 Resolutie voorgesteld door van Dam en 5 anderen, luidende :

De Algemene Ledenvergadering van D'66 te Breda bijeen op 19 en 20 december 1970

overwegende : dat de huidige binnenlandse politieke situatie meer dan ooit vergt dat D'66 zich blijft richten op een doorbreking van de partijpolitieke verhoudingen en op een democratisering van ons staatsrechtelijk en maatschappelijk bestel

constaterend: dat de gesprekken aan de basis, met name die gevoerd zijn in het kader van het initiatief KVP-PvdA-D'66, op dit moment nog geen uitzicht hebben geboden op de totstandbrenging van een vooruitstrevende volkspartij

stelt vast: D'66 is slechts dan bereid deel te nemen aan een parlementair coalitie kabinet

- a. als de daaraan ten grondslag liggende combinatie zich met hoofdlijnen voor een regeringsbeleid voor de verkiezingen heeft gepresenteerd en als zodanig inzet is geworden van de verkiezingen;
- b. indien deelneming aan zo'n combinatie ons inziens in de geldende omstandigheden de snelste weg zou zijn naar een grondige vernieuwing van ons partijpolitiek en staatsrechtelijk bestel;
- c. als door zulk een combinatie ons beleidsplan in belangrijke mate kan worden verwezenlijkt

geeft het Hoofdbestuur van D'66 in dringende overweging:

In samenwerking met het partijbestuur van de PvdA en eventueel met andere zich progressief opstellende partijen een stembusakkoord voor te bereiden, inhoudende de samenstelling van een regerings-programma in hoofdlijnen dat gebaseerd is op het eigen beleidsplan, en de presentatie van een kabinet, dat dit programma zal uitvoeren.

4 Resolutie van het HB, luidende :

De ALV van D'66 te Breda bijeen op 19 en 20 december 1970

overwegende, dat de huidige binnenlandse politieke situatie meer dan ooit vergt dat D'66 zich blijft richten op een doorbreking van de partijpolitieke verhoudingen en op een democratisering van ons staatsrechtelijk en maatschappelijk bestel

constaterend, dat de gesprekken aan de basis, met name die gevoerd zijn in het kader van het initiatief KVP-PvdA-D'66, op dit moment nog geen uitzicht hebben geboden op de totstandbrenging van een vooruitstrevende volkspartij

stelt vast: D'66 is slechts dan bereid deel te nemen aan een parlementair coalitie kabinet

- a. als de daaraan ten grondslag liggende combinatie zich met hoofdlijnen voor een regeringsbeleid voor de verkiezingen heeft gepresenteerd en als zodanig inzet is geworden van de verkiezingen;
- b. indien deelneming aan zo'n combinatie ons inziens in de geldende omstandigheden de snelste weg zou zijn naar een grondige vernieuwing van ons partijpolitiek en staatsrechtelijk bestel;
- c. als door zulk een combinatie ons beleidsplan in belangrijke mate kan worden verwezenlijkt

verzoekt het Hoofdbestuur

- na te doen gaan of een samenwerkingsverband dat voldoet aan bovengenoemde voorwaarden met anderen mogelijk is
- van haar bevindingen verslag uit te brengen aan de ALV op 27 februari 1971, opdat daar beslist kan worden of D'66 in een samenwerkingsverband met anderen dan wel geheel alleen de komende verkiezingen zal ingaan.

- Deze resoluties worden gezamenlijk behandeld.

Sprekers : Nieuwenhuis, Bosma, Hijmans, van Mierlo, Witting, Oldenburg, Postma, Vuurens, Brinkhorst, van Montfoort, Heijn, van der Ven, Fiege, Zeevalking, Stappershoof, Koot, van Dam, Beekmans, Mertens.

Resolutie 1 - verworpen
Resolutie 2 - verworpen
Resolutie 3 - verworpen

- Resolutie 4 van het HB wordt met 73% stemmen voor en 22% tegen

aanvaard, met dien verstande dat de delegatie van D'66, die t. z. t. zal praten met andere partijen wat haar samenwerking betreft niet beperkt zal zijn tot fractie en HB-leden.

- Een Amendement Westerlanden, op de aangegeven tekst, luidende :

De ALV van D'66, te Breda op 20 dec. vergadering bijeen

verzoekt het Hoofdbestuur:

een openbare brief te doen uitgaan aan alle zich progressief opstellende (alternatief noemende) partijen en aan de fracties van andere partijen met het verzoek zich aan te sluiten bij het beleidsplan om op die basis te kunnen komen tot een alternatief voor de huidige regering.

Op basis van de binnengekomen antwoorden op 27-2-71 te beslissen over deze opstelling bij de verkiezingen.

- Sluiting

Na een slotwoord van van Mierlo sluit Beekmans op 19.30 uur de ALV van D'66, en deelt mede dat de volgende ALV zal worden gehouden op zaterdag 27 februari 1971 in het R. A. I. gebouw te Amsterdam.

Voor de notulencommissie :

M. F. F. A. de Nerée tot Babberich

22.12.70

REDE H. A. F. M. O. VAN MIERLO OP CONGRES D'66 IN BREDA 19 20 DECEMBER 1970

Dames en heren,

Als je als partij na vier jaar aan het eind bent gekomen van een eerste pioniersfase en op het punt staat een geheel nieuwe periode te beginnen, dan is er voldoende materiaal aanwezig om een gehoor voor enige uren lam te leggen met een diepgaande analyse van wat er was, wat er gebeurd is en wat er komen gaat. Je zou best eens even alles op een rij willen zetten, al was het alleen maar om tot het heldere inzicht te komen, dat er net zo min reden is voor snorkende zelfgenoegzaamheid als voor het "vader is niet boos, vader is verdrietig"-gezicht dat een goed D'66-lid pleegt te trekken, wanneer hij het over zijn eigen partij heeft.

U heeft niets te vrezen. Een van de beste tekenen aan het begin van dit congres is, dat we nu al in tijdnood zitten. Iedere opkomende analysesdrift wordt door de congresvoorzitters in de kiem gesmoord en ze beginnen met mij. Ik heb van het hoofdbestuur precies een half uur gekregen om u in een manipuleerbare toestand te brengen, en omdat dat helaas toch onmogelijk is, zal ik mij maar beperken tot wat iedere middelmatige spreker hardnekkig enkele opmerkingen blijft noemen.

De kleine geschiedenis van D'66 loopt als een rood draadje door de veel langere, maar daarom zeker nog niet grotere geschiedenis van de Nederlandse binnenlandse partijpolitiek.

Als we ons toch veroorloven een vluchtige blik over de schouder te werpen, dan is dat niet uit melancholie naar de heroïsche wapenfeiten waarmee onze geboortegolf gepaard ging, maar om een antwoord te krijgen op wat de kernvraag is: wat is, gezien de doelstellingen van de partij, de functie van D'66 op dit moment in de Nederlandse politiek. Ik doe dit in telegramstijl.

Vier jaar geleden stonden ons een aantal gedachten voor ogen, maar drie daarvan sprongen er duidelijk uit. Zij vormden voor de kiezer de herkenbare karakteristiek van D'66. Deze drie gedachten waren: Er moeten een andere staatsrechtelijke situatie komen, er moet een andere partijpolitieke indeling van het electoraat komen, en er moet een andere mentaliteit van de politikus komen.

Voor alle drie gaven we aan, het een concreter dan het andere, wat we eronder verstonen. De duidelijkheid van deze karakteristiek was tevens de bron van het eerste misverstand, nl. dat de uiteindelijke doeleinden van D'66 lagen in - en beperkt bleven tot - een verandering van de vorm, van de formele uitwendigheid van de politiek. Voor velen waren wij aanvankelijk niet meer dan een handvol berijders van een paar staatsrechtelijke stokpaarden, die daarbij voortdurend een maximum snelheid overschreden, intellectuelen die meer in de procedure dan in de inhoud van de politiek hun inspiratie vonden.

Aan de vooravond van een nieuwe periode staande, geloof ik, dat we ons niet genoeg voor ogen kunnen houden, dat niet alleen de feitelijke ontwikkeling in de afgelopen periode deze redenering logenstruift, maar dat van begin af aan onze werkelijke motivatie is geweest, dat op politiek niveau niet meer de beslissingen werden genomen, die de samenleving van vandaag nodig heeft, dat in de politiek van alle dag, de structureel maatschappelijke problemen onaangeroerd bleven.